

LUONNONHAITAKORVAUKSEN SITOUMUSEHDOT 2009

1. SITOUS JA SEN ANTAMISEN EDELLYTYKSET

1.1 Viljelijä ja maatala

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa tässä selvitetty ehdot täyttävälle viljelijälle.

Viljelijällä tarkoitetaan maa- tai puutarhataloutta hallinnassaan olevalla Suomessa sijaitsevalla maatilalla harjoitettavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmää riippumatta siitä, mikä on ryhmän ja sen jäsenien oikeudellinen asema.

Maatilalla tarkoitetaan viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

1.2 Sitoumus ja sitoumuskausi

Viljelijän on toimitettava kirjallinen tukihakemuslomakkeella oleva sitoumus viimeistään 30.4.2009 sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilalla talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa tilan peltoalasta sijaitsee. Postitse toimitettu hakemus katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä sanotulle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle osoitettuna viimeistään 30.4.2009.

Viljelijä sitoutuu luonnonhaittakorvausta koskevan sitoumuksen antaessaan jatkamaan viljelyä maatilallaan, vähintään kolmen tukikelpoisen peltohehtaarin osalta, ja noudattamaan luonnonhaittakorvauksen myöntämiseksi asetettuja ehtoja maatilallaan viiden vuoden ajan. Viiden vuoden sitoumuskausi alkaa ensimmäisestä luonnonhaittakorvauksen maksupäivästä. Luonnonhaittakorvauksen ehtoja on kuitenkin noudatettava 1.5.2009 alkaen.

1.3 Ikä

Sitoumuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on sitoumuksen antamista edeltävän vuoden joulukuun 31 päivänä vähintään 18-vuotias, mutta ei yli 65-vuotias. Viljelijän tai hänen puolisonsa on tullut syntyä 31.12.1943 - 31.12.1990 välisenä aikana täyttääkseen ikävaatimuksen. Puolisolla tarkoitetaan hakijan aviopuolisoa tai tämän kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöä.

Alle 18-vuotiaan antama sitoumus voidaan kuitenkin hyväksyä siinä tapauksessa, että henkilö on solminut avioliiton, hän harjoittaa maataloutta yhteisömistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä.

Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, on tuen myöntämisen edellytyksenä, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Ikää koskeva vaatimus ei koske julkisoikeudellista yhteisöä, yhdistystä, säätiötä, vankilatilaa tai koulutusta.

1.4 Vähimmäispinta-ala

Luonnonhaittakorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden vähintään kolme hehtaaria tukikelpoista peltoalaa.

Viljelijä voi antaa luonnonhaittakorvaussitoumuksen edellyttäen, että hänellä on 1.5.2009 hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria sellaista peltoa, joka on 4.2. kohdassa selvitettyllä tavalla tukikelpoista tai joka voidaan 4.3 kohdassa selvitettyillä perusteilla hyväksyä tukikelpoiseksi.

Pellolla sijaitsevat maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuslohkot luetaan vähimmäispinta-alaan, jos kyseiset peruslohkot on ilmoitettu ja hyväksytty luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoiksi. Vähimmäispinta-alaan luetaan mukaan myös 20-vuotiseen erityistukisopimukseen sisältyvä alue, silloin kun sopimus on tehty peltoa koskevaksi edellyttäen, että kyseinen ala on ilmoitettu ja hyväksytty luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoiseksi.

Ne tukikelpoiset lohkot, jotka ovat kasvinvuorottelun takia jonain sitoumusvuotena toisen sitoumuksen antaneen viljelijän hallinnassa, voidaan laskea lohkoa pääsääntöisesti hallitsevan viljelijän vähimmäispinta-alaan. Tässä tapauksessa viljelijän on haettava lohkojen vaihtoa erikseen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Viljelijän on ilmoitettava perustelu vaihdokselle. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen vaihdon hyväksyttävyydestä. Luonnonhaittakorvaus maksetaan tällöinkin tukikelpoista lohkoa viljelevälle.

Jos pinta-ala koskeva ehto, lukuun ottamatta edellä tarkoitettua tapausta, ei enää täyty, sitoumus päättyy, mikä voi aiheuttaa viljelijälle velvoitteen maksettujen tukien takaisinmaksuun koko sitoumusajalta. Viljelijän on maksettava tuet takaisin viljelijän hallintaan jääneeltä alalta ja alalta, joka siirtyy luonnonhaittakorvaukseen sitoutumattomalle tai muutoin luonnonhaittakorvausjärjestelmän ulkopuolelle.

2. LUONNONHAITAKORVAUKSEN MAKSAMINEN JA TUEN MÄÄRÄ

2.1 Luonnonhaittakorvauksen maksamisen hakeminen

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että viljelijä toimittaa vuosittain tukihakemuslomakkeella olevan maksuhakemuksen sekä ilmoituksen tukikelpoiseksi ilmoitetuista ja hyväksytyistä peltoaloista. Hakemus on toimitettava viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä sen kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle, jonka toimialueella pääosa maatilalla peltoalasta sijaitsee. Postitse toimitettu hakemus katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä sanotulle kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle osoitettuna viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä.

Jos hakemusta ei ole täytetty huolellisesti ja annettu kaikkia tarvittavia tietoja, voidaan hakemus tästä syystä hylätä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 ja komission asetuksessa (EY) N:o 796/2004 säädetyn yhdenmisen hallinto- ja valvontajärjestelmän mukaisesti. Jos hakemus on jätetty säädetyn viimeisen hakupäivän jälkeen, sovelletaan hakemuksen myöhästymiseen yhdenmisen järjestelmän mukaisia myöhästymisseuraamuksia.

Jos viljelijä ei hae tuen vuosittaista maksua, eikä syynä ole ylivoimainen este, hänen katsotaan lupuneen sitoumuksesta (ks. kohta 5.2). Tästä syystä tuen maksua on haettava myös siinä tapauksessa, että luonnonhaittakorvausta ei kyseisenä vuonna voitaisi maksaa (esim. koko peltoala ilmoitettu hoidettuna viljelemättömänä peltona).

Viljelijä voi ilmoittaa vuosittaisella tukihakemuksellaan osan pelloistaan siten, että niiden osalta ei haeta kyseisenä vuonna luonnonhaittakorvauksen maksua. Kyseisestä alasta on tehtävä oma kasvulohko ja lisäksi on kirjallisesti ilmoitettava, ettei haeta luonnonhaittakorvauksen maksua kyseiselle lohkolle. Näin toimien ala ei menetä lfa-tukikelpoisuuttaan.

2.2 Luonnonhaittakorvauksen maksamisen edellytykset

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa luonnonhaittakorvaukseen sitoutuneelle viljelijälle tukikelpoiseksi hyväksytyistä peltoaloista, jotka on ilmoitettu vuosittaisella pinta-alatukea koskevalla hakemuksella ja jotka ovat viljelijän hallinnassa kyseisenä vuonna viimeistään 15 päivänä kesäkuuta.

Luonnonhaittakorvauksen maksamisen edellytyksenä on, että tuen kohteena olevalta peltoalalta on sato korjattu tai peltoala on hoidettu jäljempänä selvitetyllä tavalla (kohdat 1-9). Peltoalan viljelyn ja hoidon on täytettävä suorien tukien täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (183/2006) säädetty vaatimukset.

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa pelto- ja puutarhakasvien viljelyksessä olevalle peltoalalle. Viljelyksessä olevaksi peltoalaksi katsotaan myös peltoala, jolla kasvit eivät ensimmäisenä viljelyvuonna tuota satoa, mutta muodostavat maanpäällisen kasvuston. Tällaisia kasveja ovat muun muassa ruokohelpi, kumina, mansikka, marjapensasat ja hedelmäpuut.

Seuraavilla puutarhakasveilla on noudatettava vähintään alla mainittuja vähimmäiskasvutiheyksiä:

Mansikka, mesimarja ja jalomaarain 15 000 kasvia/ha

Jos em. kasveilla käytetään viljelytapaa, jossa maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rönsytimien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheys voi ensimmäisenä kasvukautena olla pienempi, mutta kuitenkin vähintään 11 000 kasvia/ha. Lopullinen taimitiheys (15 000 kasvia/ha) on saavutettava tällöin istutusvuotta seuraavana kasvukautena.

Herukat ja karviaiset	2 200 kasvia/ha
Vadelma	2 800 kasvia/ha
Tyrni, marjatuomipihlaja	800 kasvia/ha
Pensasmustikka	2 250 kasvia/ha
Hedelmäpuut	400 kasvia/ha

Hoidettuja aloja, joille luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa ovat seuraavat alat:

1) Hoidettu viljelemätön pelto (=luonnonhoitopellot sekä avo-, sänki- ja viherkesannot)

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa alla olevin rajoituksin hoidetulle viljelemättömälle peltolle, jota on hoidettu täydentävien ehtojen mukaisesti. Hoidettu viljelemätön pelto voi olla luonnonhoitopeltoa tai kesantopeltoa. Luonnonhoitopellolla tarkoitetaan hoidettua viljelemätöntä peltoa, joka on monivuotista nurmipeltoa, riistapeltoa, maisemapeltoa tai ympäristötukea saavaa/ympäristötuen ehtojen mukaisesti hoidettua niittykasveilla kylvettyä monimuotoisuuspeltoa.

Monivuotiset nurmipellot

Monivuotisten nurmipeltojen vesiensuojellisuuden tavoitteena on suojata pitkäaikaisesti pellon pintaa sade-, sulamis- ja valumavesien eroosiota aiheuttavalta vaikutukselta, parantaa peltomaan rakennetta ja koostumusta, vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttötarvetta sekä lisätä maaperän eloperäisen aineksen määrää. Niillä on myös luonnon monimuotoisuutta edistävää vaikutusta.

Monimuotoisuuspellot

Monimuotoisuuspeltojen tavoitteena on lisätä luonnon monimuotoisuutta edistämällä luonnonvaraisten lajien elinolosuhteita ja tarjoamalla luonnonvaraisille eläimille ravintoa sekä lisääntymis- ja suojapaikkoja peltoympäristössä. Monimuotoisuuspellot toimivat myös maatalousmaiseman monipuolistajina.

Luonnonhoitopelloista on kerrottu lisää muun muassa ympäristötuen sitomusehdoissa.

Luonnonhoitopeltona, avo-, sänki- tai viherkesantona ilmoitettu peltoala voi olla enintään 50 prosenttia luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoisten lohkojen pinta-alojen summasta, jotta koko hoidetulle viljelemättömälle alalle voidaan maksaa luonnonhaittakorvaus. Tämä ala ei kuitenkaan voi olla suurempi kuin ala, joka on pelto- ja puutarhakasvien viljelyksessä tai hoidettuna kohdissa 2-9 kerrotulla tavalla.

2) Viherlannoitusnurmi

Luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa viherlannoitusnurmilohkolle. Viherlannoitusnalana voidaan ilmoittaa viherlannoitusta varten perustettava tai edellisenä vuonna suojaviljaan perustettu nurmi- lohko, jonka satoa käytetään osana viljelykiertoa siten, että sato jätetään kyseisenä vuonna korjaamatta ja hyödynnetään viljelykasvin lannoitteena seuraavana kasvukautena. Kyseisenä vuonna sadon voi myös korjata lohkolta. Viljelijän on pyydettyä osoitettava viherlannoitusnurmeksi ilmoitetun lohkon viljelykierto. Viherlannoitusnurmien perustamiseen käytetyn siemenen painosta on vähintään 20 prosenttia oltava typensitojakasvin siemeniä. Käytetyt siemenmäärät ilmoitetaan viranomaiselle tukihauksen yhteydessä tukihakuoppaan ohjeiden mukaisesti. Viherlannoitusnurmeksi vuosittaisella tukihakemuksella ilmoitettavien kasvulohkojen pinta-alojen yhteenlaskettu ala voi olla enintään 50 prosenttia luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoisten lohkojen pinta-alojen summasta. Saman alan voi ilmoittaa tukihakemuksessa viherlannoitusnurmeksi korkeintaan kahtena peräkkäisenä vuonna.

3) Hunajantuotanto

Luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa hunajantuotantoon käytettävien ja siihen soveltuvien kasvien, esimerkiksi hunajakukka tai puna-apila, aloille. Viljelijän on pyydettyä osoitettava peltoalan käyttö maatilallaan harjoittamaansa hunajantuotantoon.

4) Satovahingot ja talvehtimistuhot

Luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa, jos peltoalalta on jäänyt sato korjaamatta satovahingon tai vastaavan syyn vuoksi, edellyttäen, että viljellyn peltoalan hoito täyttää täydentävien ehtojen vaatimukset. Satovahingosta on kuitenkin tehtävä kirjallinen ilmoitus välittömästi vahingon ilmaannuttua maatilalla sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoituksessa on yksilöitävä satovahinko tai vastaava syy.

Jos kasvulohkon osalla on talvehtimistuhoja, luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa edellyttäen, että viljellyn peltoalan hoito täyttää täydentävien ehtojen vaatimukset ja että pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos talvehtimistuhota johtuen pääosalla lohkoa ei ole mahdollista tuottaa korjuu- ja markkinakelpoista satoa, kyseiselle

lohkolle ei voida maksaa tukea, ellei talvehtimistuholuuetta kylvetä keväällä uudelleen.

5) Pientareet ja suojakaistat

Ympäristötuen ehtojen mukaisen pientareen, suojakaistan ja monimuotoisuuspientareen ala voidaan laskea mukaan viljelyalaan. Jos suojakaista on yli kolme metriä leveä ja keskimäärin enintään 10 metriä leveä, se on erotettava omaksi kasvulohkokseen. Omaksi kasvulohkoksi erotetulle suojakaistalle voidaan maksaa luonnonhaittakorvaus.

6) Viljelytekniiset päisteet

Tuki voidaan maksaa viljelyksellisistä syistä jätetyille yli 3 metriä leveälle päistealueelle, joka on erotettu omaksi kasvulohkokseen ja jolla on nurmikasvusto. Viljelytekniiset päisteet eivät kuulu viljojen, öljykasvien ja valkuaiskasvien viljelyyn vaan ne ilmoitetaan kasvulohkolomakkeella yksitai monivuotiseksi kuivaheinä- tai tuorehunurmeiksi. Sadonkorjuuta ei edellytetä, mutta kasvusto on pidettävä hoidettuna niittämällä tai esimerkiksi laiduntamalla.

7) Ympäristötuen maatalan monimuotoisuuskohteet –lisätoimenpide

Luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa peltoalalle, jolla on voimassa ympäristötuen maatalan monimuotoisuuskohteita koskeva lisätoimenpidekohde (ohjelmakauden 2000-2006 ympäristötuen sitoumus). Tässä tarkoitettuja monimuotoisuuspeltoja, joiden sato käytetään riistan ruokintaan tai joiden satoa ei korjata, voi kuitenkin olla enintään viisi prosenttia ensimmäisenä ympäristötuen sitoumusvuonna tukikelpoiseksi hyväksytyjen peruslohkojen pinta-alasta, jotta niille voidaan maksaa luonnonhaittakorvaus. Tämä rajotus ei koske kesantona ilmoitettua alaa.

8) Suojavyöhykkeen hoitoa koskevat sopimusalat

Luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa suojavyöhykenurmina ilmoitetuille peltoaloille, silloin kun kyseessä on 5- tai 10-vuotinen suojavyöhykesopimus ja sopimusaluetta on hoidettu sopimukseen sisältyvän suunnitelman mukaan.

9) Luonnon monimuotoisuuden edistämistä, maiseman kehittämistä ja hoitoa sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä koskevat sopimusalat

Luonnonhaittakorvaus voidaan maksaa peltoalalle, jota koskee 5- tai 10-vuotinen sopimus luonnon monimuotoisuuden edistämisestä, maiseman kehittämisestä ja hoidosta tai luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä silloin kun sopimusaluetta on hoidettu sopimukseen sisältyvän suunnitelman mukaan.

Luonnonhaittakorvausta ei makseta kasvimaalle, kasvihuonealoille, tilapäisesti viljelemättömälle peltoalalle eikä viljelemättömälle peltoalalla lukuun ottamatta edellä 1) kohdassa tarkoitettuja hoidettuja

viljelemättömiä peltoaloja. Metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvartisten energiakasvien (esim. energiapaju) alasta, joulupuiden kasvatuksesta ja muun hampun kuin EU:n kokonaan rahoitamaan tilatukeen oikeuttavan hampun alasta ei makseta luonnonhaittakorvausta.

Luonnonhaittakorvausta ei makseta maatalouden ympäristöohjelman (1995-1999) mukaisille 20-vuotisille sopimusaloille (esim. suojavyöhykesopimus).

Luonnonhaittakorvausta ei makseta peltoalan osalta, jota koskee sopimus kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoidosta tai monivaikutteisen kosteikon hoidosta.

2.3 Lohkon vähimmäiskoko

Luonnonhaittakorvausta ei makseta alle 0,05 hehtaarin kasvulohkoille. Nämä lohkot lasketaan kuitenkin mukaan vähimmäispinta-alaan, jos ne ovat kooltaan vähintään 0,01 hehtaaria.

2.4 Luonnonhaittakorvauksen määrä

Vuosittainen tukeen oikeutettu pinta-ala todetaan pinta-alatukea koskevassa hakemuksessa annettavien tietojen sekä työ- ja elinkeinokeskuksen valvomien tilojen osalta valvontatietojen perusteella.

Sitoutuneelle viljelijälle maksetaan vuosittain luonnonhaittakorvausta tukikelpoiseksi ilmoitetulta ja sellaiseksi hyväksytyltä, kohdassa 2.2. selvitetty ehdot täyttävältä peltohehtaariilta seuraavasti:

A -alue	150 euroa/ha
B - C1 -alue	200 euroa/ha
C2 - C4 -alue	210 euroa/ha

Viljelijälle maksettavan luonnonhaittakorvauksen määrä sitomusvuodelta on oltava kuitenkin vähintään 100 euroa, jotta tuki voidaan maksaa.

3. TÄYDENTÄVÄT EHDOT JA LUONNONHOITOPELTOJEN HOITOVELVOITTEET

Luonnonhaittakorvauksen myöntämisen edellytyksenä on täydentävien ehtojen noudattaminen. Täydentävät ehdot jakautuvat lakisääteisiin hoitovaatimuksiin ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin.

3.1 Lakisääteiset hoitovaatimukset

Lakisääteiset hoitovaatimukset koostuvat EU- ja kansallisesta lainsäädännöstä, jotka on lueteltu liitteessä 1. Liitteessä 1. esitetyt säädökset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia säädöksiä. Täydentävien ehtojen sisältöä vaatimuksineen on selvitetty viljelijöille toimitetuissa oppaissa: "Viljelytapa ja ympäristöehdot" (toimitettu 2006) ja "Eläinten merkintä ja rekisteröinti, kasvinsuojeluaineet, rehut, elintarvikkeet, eläintaudeista ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi" (toimitettu 2007).

3.2 Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista on säädetty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella "Suorien tukien täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista" (MMMa 183/2006, muut.). Liitteessä 2 on lueteltu em. asetuksen keskeisimmät vaatimukset. Liitteessä esitetyt vaatimukset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia vaatimuksia. Asetuksen sisältöä on selvitetty enemmän edellä mainitussa oppaassa "Viljelytapa ja ympäristöehdot" sekä vuoden 2009 hakuoppaassa.

4. TUKIKELPOINEN PELTO-ALA JA SEN MUUTOKSET

4.1 Sitoumuksenalainen pinta-ala

Viljelijän on noudatettava luonnonhaittakorvaussitoumuksen ehtoja koko maatilalan alueella.

Jos viljelijän hallinnassa olevan peltoalan osalta tapahtuu muutoksia, näistä muutoksista on ilmoitettava kunkin vuoden hakuoppaassa kerrotulla tavalla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Muutoksella tarkoitetaan myös jäljempänä selvitetyn tukikelpoisen lohkon poistamista viljelystä.

4.2 Tukikelpoinen peltoala

Tukikelpoisia lohkoja eli lohkoja, joille luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa, ovat tukikelpoiseksi haetut ja sellaiseksi hyväksytyt lohkot. Tukikelpoiseksi haettavien lohkojen tulee pääsääntöisesti pysyä viljelijän hallinnassa ja viljelyksessä koko sitomuskauden ajan.

Tukikelpoista peltoalaa luonnonhaittakorvauksessa on tässä tuessa edellisenä vuonna tukikelpoisena ollut peltoala edellyttäen, että kyseinen ala on pysynyt tukikelpoisena. Jos pelto on vuonna 2008 hyväksytty luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoiseksi yli 65-vuotiaalta viljelijältä tulleen peltoalana tai uusjakotilanteeseen liittyvänä peltoalana, kyseinen peltoala on tukikelpoista myös vuonna 2009.

4.3 Peltoala, jota voidaan hakea tukikelpoiseksi sitoumuksen antamisen yhteydessä vuonna 2009

Tukikelpoiseksi haettavista ja hyväksyttävistä aloista säädetään vuosittain. Tukikelpoiseksi voidaan sitoumuksen antamisen yhteydessä 2009 hakea ja hyväksyä seuraavia peltoaloja:

1. Tukikelpoiseksi peltoalaksi luonnonhaittakorvauksessa voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, joka on siirtynyt sitoumuksen antavalle viljelijälle toiselta viljelijältä,
 - 1) joka ei ole sitoutunut luonnonhaittakorvaukseen;
 - 2) joka tai jonka puoliso on yli 65-vuotias; jos kyseessä on useamman viljelijän yhdessä harjoittama tai yhteisömuodossa harjoitettava maa- tai

- puutarhatalous edellytetään, että kaikki viljelijät, yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat ovat yli 65-vuotiaita;
- 3) joka on harjoittanut ennen sitoumuksen antavalle viljelijälle tapahtunutta hallinnansiirtoa hallinnassaan olevalla maatilalla maa- tai puutarhataloutta; kotitarveviljelyä ei katsota maa- tai puutarhatalouden harjoittamiseksi;
 - 4) joka on itse viljellyt siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena;
 - 5) jolta siirtyvät peltoalat ovat yhteensä enemmän kuin kaksi hehtaaria; ja
 - 6) jonka kanssa mahdollisesti tehtävä vuokrasopimus siirtyvistä peltoaloista kattaa vähintään koko sitoumusajan.

Jos kuolinpesä tekee yli 65-vuotiaan viljelijän hallinnassa olleen peltoalan hallinnansiirron sitoumuksen antavalle viljelijälle, voidaan pellon katsoa tulleen edellä tarkoitettulla tavalla yli 65-vuotiaalta viljelijältä, jos hallinnansiirto on tapahtunut vuoden aikana viljelijän kuolemasta. Yli 65-vuotiaan viljelijän tai kuolinpesän osakkaiden on tullut itse viljellä siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena.

2. Tukikelpoiseksi peltoalaksi luonnonhaittakorvauksessa voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, joka on tullut sitoumuksen antavan viljelijän hallintaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitettussa uusjakosuunnitelmassa päätettyjen tilusten järjestelyjen kautta edellyttäen, että uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti. Edellä sanottua sovelletaan myös vuokramieheen, jos vuokra-alue on kiinteistönmuodostamislain 86 §:n nojalla uusjakosuunnitelman mukaisesti siirretty toiseen paikkaan. Näitä viljelijän hallintaan tulleita peltoaloja voidaan kuitenkin hyväksyä tukikelpoiseksi ja tätä kautta sitoumuksen pinta-alaltaan enintään yhtä paljon kuin lainvoimaisen uusjakosuunnitelman mukaan on viljelijän hallinnasta poistunut kohdassa 4.2 selvitettyjä tukikelpoisia peltoaloja.

3. Tukikelpoiseksi peltoalaksi luonnonhaittakorvauksessa voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, jolla on vuoden 2002 pinta-alatukien haun viimeisen hakupäivän jälkeen päättynyt luopumiseläkelain (16/1974) 6 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu viljelemättömyssitoumus, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksista annetun lain (1330/1992) 9 §:ssä tarkoitettu viljelemättömyssitoumus tai maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) 12 §:ssä tarkoitettu viljelemättömyssitoumus. Lisäksi edellytetään, että peltoala on ilmoitettu peltona vuonna 2006, 2007 tai 2008 vuosittaisella pinta-alatukien hakulomakkeella.

Lisäksi tukikelpoiseksi peltoalaksi voidaan hyväksyä luonnonhaittakorvauksessa myös peltoala, jolla em. viljelemättömyssitoumus on päättynyt vuoden 2008 pinta-alatukien viimeisen hakupäivän jälkeen tai päättyy viimeistään vuoden 2009 pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä.

Näitä viljelijän hallintaan tulleita tukikelvottomia peltoaloja voidaan kuitenkin hyväksyä tukikelpoiseksi ja sitoumuksen vain, jos viljelijän hallinnasta on lainvoimaisen uusjakosuunnitelman mukaan poistunut tukikelpoisia peltoaloja.

4. Tukikelpoiseksi peltoalaksi luonnonhaittakorvauksessa voidaan vuonna 2009 hakea ja hyväksyä korkeintaan 0,05 ha viljelykunnossa oleva peltoala, joka liittyy tukikelpoiseen peruslohkoon. Kyseisiä pieniä lisäyksiä on mahdollista hakea maatilalla olevien tukikelpoisten peruslohkojen pinta-alaan muun muassa silloin kun, kyseessä on peruslohkojen reunojen oikaisu tai entisten peltoosaarekoiden tai kantokasojen alojen liittäminen peruslohkon ala-alaan. Yhteen peruslohkoon voidaan liittää yksi tai useampia erillisiä aloja, mutta tällöin niiden on oltava fyysisesti erillään toisistaan. Tukikelpoiseksi hyväksyttävät alat on voitu digitoida aiempina vuosina erillisinä peruslohkoina tai lisäykset voivat olla uusia ennestään digitoimattomia aloja. Jotta alojen liittäminen tai yhdistäminen on mahdollista, on uuden peruslohkon täytettävä peruslohkon vaatimukset. Yli 0,05 ha kokoisista tukikelvottomista aloista ei voida hakea vain osalle tukikelpoisuutta.

Edellä mainitun peltoalan on oltava tukikelpoisuutta haettaessa viljelykelpoista, eikä sitä saa ilmoittaa vuonna 2009 pinta-alatukien hakulomakkeella viljelemättömänä tai tilapäisesti viljelemättömänä

Tukikelvottomien lohkojen saaminen tukikelpoiseksi riippuu valtion talousarvion määrärahoista.

Tukikelpoiseksi peltoalaksi ei hyväksytä viljelemättömyyttä alaa, luonnonlaidunta ja – niittyä eikä avointa hakamaata. Viljelemättömäksi alaksi katsotaan ne viljelemättömät peltolohkot, jotka eivät ole hoidettua viljelemättömyyttä peltoa tai tilapäisesti viljelemättömiä. Tilapäisesti viljelemättömäksi hyväksytään peltolohkot, jotka ovat viljelemättä lantapatterin tai muun vastaavan tilapäisen syyn perusteella. Tilapäisesti viljelemättömäksi ei hyväksytä alueita, jotka on pysyvästi poistettu viljelystä, jotka ovat muutoin pysyvästi viljelemättömiä, tai jotka eivät ole vielä olleet viljelykäytössä. Jos tukikelpoiseksi ilmoitettu lohko ilmoitetaan ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen viljelemättömäksi tai se todetaan sellaiseksi valvonassa, se katsotaan kohdassa 4.7 tarkoitetuksi poistetuksi peltoalaksi.

4.4 Tukikelpoisuuden vaihtaminen

Tukikelpoisuuden vaihtamista voi hakea tukikelpoisen ja tukikelvottoman peltoalan välillä. Luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoista peltoalaa ei voi vaihtaa eri tukialueiden välillä, jos maksettava hehtaarikohtainen tukimäärä kasvavasti tukialueen vaihtamisen vuoksi. Vaihto ei saa johtaa tukikelpoisen peltoalan kasvamiseen. Tukikelpoisuuden vaihtamisen vähimmäismäärä on kaksi hehtaaria tilaa kohti.

Tukikelpoisuuden vaihtaminen on pysyvä toimenpide. Vaihtamista voidaan hakea vain viljelijän omis-

tuksessa olevien, vuonna 2008 kenen tahansa lfa-tukeen sitoutuneen viljelijän pinta-alatukea koskevalla hakemuksella ilmoitettujen peltoalojen välillä. Lohkon, jolta tukikelpoisuus siirretään pois, on oltava kokonainen peruslohko. Peruslohkolla, jolle tukikelpoisuus siirretään, ei ole kokorajoitusta. Tukikelpoisuuden vaihtoa haetaan lomakkeella nro 193 15.6.2009 mennessä.

4.5 Tukikelpoisten lohkojen muutosmahdollisuudet ja vertailuala

Ensimmäisen sitomusvuoden jälkeen uusia lohkoja voi hakea tukikelpoiseksi ja tukikelpoiseksi hyväksytyjä lohkoja voi poistaa viljelystä tai hallinnasta kohdissa 4.6, 4.7 ja 4.8 selvitettyllä tavalla.

Tukikelpoissa lohkoissa tapahtuneita muutoksia (tukikelpoisten lohkojen poistumisia ja tukikelpoisten lohkojen lisäyksiä) verrataan vertailuun. Vertailualalla tarkoitetaan pellolla olevien vähintään yhden aarin suuruisten sitouduttaessa luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoisten sekä tukikelpoiksi haettujen ja sellaisiksi hyväksytyjen peruslohkojen pinta-alojen yhteenlaskettua alaa.

4.6 Peltoalan liittäminen sitoumukseen

Sitoumukseen voi ensimmäisen sitomusvuoden jälkeen liittää seuraavia peltoaloja. Näiden alojen liittäminen sitoumukseen on mahdollista koko sitomuskauden ajan.

1. Sitoumukseen voi liittää eli tukikelpoiseksi voidaan hakea ja hyväksyä peltoala, jonka toinen luonnonhaittakorvaukseen sitoutunut viljelijä on ilmoittanut edellisenä tukihakuvuonna vuosittaisessa tukihakemuksessa ja joka on hyväksytty luonnonhaittakorvauksen osalta tukikelpoiseksi.

2. Sitoumukseen voi liittää eli tukikelpoiseksi voidaan hakea ja hyväksyä edellä kohdan 4.3 alakohdissa 1.-4. tarkoitettuja peltoaloja.

4.7 Tukikelvottoman peltoalan liittäminen sitoumukseen

Sitoumukseen voidaan valtion talousarvion määrärahojen rajoissa hakemuksesta liittää ensimmäisen sitomusvuoden jälkeen toisena ja kolmantena sitomusvuotena tukikelvottomia peltoaloja, joita ei ole edellisen vuoden tukihakemuksessa ilmoitettu ja hyväksytty tukikelpoiseksi toisen sitoutuneen viljelijän tukihakemuksessa ja jotka eivät ole kohdassa 4.6 tarkoitettuja peltoaloja. Näiden liitettävien alueiden pinta-alan on oltava vähemmän kuin 50 prosenttia viljelijän vertailualasta tai enintään kaksi hehtaaria (3-4 hehtaarin tiloilla pinta-alan lisäys voi olla enintään kaksi hehtaaria ja tätä suuremmilla tiloilla vähemmän kuin 50 prosenttia).

Jos pinta-alan lisäys on edellä tarkoitettua suurempi, viljelijä voi antaa uuden luonnonhaittakorvaussitoumuksen sitomuskauden aikana vuosittaisen tukihaun yhteydessä valtion talousarvion määrärahojen rajoissa. Jos uutta sitoumusta ei voida antaa,

tukikelvottomia peltoaloja on viljeltävä sitoumuksen ehtojen mukaisesti ilman tukea.

4.8 Tukikelpoisen peltoalan poistaminen sitoumuksesta

Tukikelpoisen peltoalan poistaminen ei ole kyseessä sellaisten lohkojen kohdalla, jotka siirtyvät toiselle luonnonhaittakorvaukseen sitoutuneelle viljelijälle.

Viljelijä voi ilmoittaa tukikelpoiksi lohkoiksi hyväksytyjä lohkoja tukikelvottomiksi, poistaa pysyvästi viljelyksestä tai siirtää hallinnastaan viljelijälle, jolla ei ole voimassa olevaa sitoumusta, tai siirtää muuhun kuin viljelykäyttöön seuraavilla ehtoilla:

- 1) vähentyneiden lohkojen pinta-ala voi yhteensä olla sitomuskauden aikana enintään 20 prosenttia vertailualasta tai enintään viisi hehtaaria (enintään 25 hehtaarin tiloilla enintään viisi hehtaaria ja yli 25 hehtaarin tiloilla 20 prosenttia) ja
- 2) vähimmäispinta-ala on täytettävä koko sitomuskauden ajan.

Jos viljelijä poistaa tukikelpoisia peltolohkoja hallinnasta tai viljelyksestä siten, että edellä selvitetty ehdot eivät täyty, viljelijältä peritään kaikki kyseisenä sitomusvuonna ja edeltävinä sitomusvuosina vähentyneille aloille maksetut tuet. Tukea ei kuitenkaan peritä takaisin niiden lohkojen osalta, jotka ovat siirtyneet toiselle luonnonhaittakorvaussitoumuksen antaneelle viljelijälle. Jos tukikelpoisen pinta-alan väheneminen johtuu ylivoimaisesta esteestä (ks. luku 5.2, kohta 2), takaisinperintää ei tehdä.

5. SITOUKSEN MUUTOKSET

5.1 Sitoumuksen siirtäminen

Luonnonhaittakorvaussitoumus voidaan siirtää, jos sen kohteena olevan maatalon omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan sellaiselle taholle, joka täyttää luonnonhaittakorvauksen saajaa koskevat edellytykset. Sitoumus voidaan siirtää ainoastaan siinä tapauksessa, että sitoumuksen antaja luopuu maatalouden harjoittamisesta elinkeinona. Kotitarveviljelyä varten voidaan jättää alle 0,5 hehtaarin suuruinen peltoala. Jos sitoumuksen kohteena oleva maatala jaetaan perinnönjaon, osituksen tai yhtymän purkautumisen yhteydessä, sitoumus voidaan siirtää maatalon osien omistajille.

Siirtotapauksessa jatkavan viljelijän on noudatettava luonnonhaittakorvausta koskevaa sitoumusta aieman viljelijän antaman sitoumuksen jäljellä olevan sitomusajan.

Luonnonhaittakorvausta koskeva sitoumus voidaan siirtää edellyttäen, että siirtämistä koskeva kirjallinen hakemus toimitetaan 10 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Luonnonhaittakorvaussitoumuksen siirtämistä koskeva hakemus on tehtävä lomakkeella numero 160.

5.2 Sitoumuksesta luopuminen ja sitoumuksen raukeaminen

Jos viljelijä luopuu kirjallisesti sitoumuksesta ennen sitoumuskauden päättymistä, maksettu tuki peritään takaisin. Maksettua luonnonhaittakorvausta ei kuitenkaan peritä takaisin seuraavissa tapauksissa:

1) Viljelijän sitoumus on ollut voimassa kolme vuotta ja viljelijä luopuu sitoumuksesta koko maatilán myynnin kautta tai lopettamalla muutoin kokonaan maatalouden harjoittamisen.

2) Sitoumuksesta luopumisen syynä on ylivoimainen este. Ylivoimaiseksi esteeksi hyväksytään:

- 1) viljelijällä on todettu vakava sairaus
- 2) viljelijä siirtyy täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle, osa-aikaeläkkeelle tai varhennetulle vanhuuseläkkeelle (vanhuuseläke ei ole ylivoimainen este)
- 3) viljelijällä on todettu maatalouden harjoittamiseen liittyvä ammattitauti
- 4) tukikelpoisen peltoalan hallinta menetetään kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitetun uusjaon yhteydessä tai muusta viljelijän vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta syystä, jota ei ole voitu ennakoita sitoumuksen antamishetkellä
- 5) tuensaaja, joka on jo täyttänyt huomattavan osan sitoumuksestaan, luopuu lopullisesti maataloustuotannosta, eikä ole tarkoituksenmukaista, että seuraaja jatkaa sitoumusta (ks. kohta 1).
- 6) tuensaajan kuolema
- 7) tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan
- 8) maatilán merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa sitoumuksen tekopäivänä
- 9) tilán maihin merkittävällä tavalla vaikuttava vakava luonnonmullistus
- 10) kotieläintuotantoon tarkoitettujen tilán rakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
- 11) eläinkulikutauti, joka vaikuttaa tuottajan koko karjaan tai osaan siitä

Hakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä tyydyttävät todisteet kirjallisesti. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen osalta tällainen on lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta.

3) Sitoumuksen antanut viljelijä myy tai vuokraa koko maatilánsa sitoumuskauden aikana sellaiselle viljelijälle tai sellaisille viljelijöille, jotka ovat antaneet hallinnansiirtohetkellä voimassaolevan luonnonhaittakorvaussitoumuksen. Edellä sanottu myynti tai vuokraus voi tapahtua myös ennen kuin kolme vuotta on kulunut sitoumuksen alkamisesta.

Edellä sanotuilla perusteilla luopuva viljelijä voi jättää kotitarveviljelyä varten alle 0,5 hehtaarin suuruisen peltoalan.

Sitoumuksesta luopumisella tarkoitetaan myös tilánetta, jossa tukeen sitoutunut ei hae vuosittaista maksatusta, eikä hakematta jättämisen syynä ole edellä selvitetty ylivoimainen este. Tällaisessa tapauksessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen kuulee hakijaa ennen mahdollista tuen takaisinperintää ja sitoumuksen päättymistä koskevan päätöksen tekemistä.

Viljeliján antama sitoumus raukeaa ja luonnonhaittakorvauksen maksaminen lakkaa, jos viljelijälle on maksettu maatalouden luopumisen tukemisesta annetussa laissa (612/2006) tarkoitettua tukea, eikä sitoumusta ole luvussa 5.1 tarkoitettulla tavalla siirretty. Raukeamistapauksissa ei maksettua tukea peritä takaisin.

Viljeliján on tehtävä kirjallinen ilmoitus (Lnro 170) sitoumuksesta luopumisesta, viljelyn lopettamisesta sekä siirtymisestä luopumistukijärjestelmään kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä 10 työpäiván kuluessa tapahtuneesta. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen viljeliján vapauttamiseksi sitoumuksen noudattamisesta.

Jos hakija luopuu luonnonhaittakorvaussitoumuksesta kesken sitoumuskauden, hän ei voi antaa uutta luonnonhaittakorvaussitoumusta ennen kuin sitoumuksen voimassaolon päättymisestä (maaseutuelinkeinoviranomaisen päätös sitoumuksesta luopumisesta) on kulunut kaksi vuotta. Jos ohjelma-kauden 2000-2006 mukainen luonnonhaittakorvaussitoumus on peruttu, viljeliján antamaa uutta sitoumusta ei voida hyväksyä, jos sitoumuksesta luopuminen tukijärjestelmán ulkopuolelle sulkemisen kautta on vielä voimassa.

6. TUEN SAAJAN ILMOITUSVELVOLLISUUS

Tuen saaja on velvollinen antamaan tuen myöntäville kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Viljeliján tai tämän oikeudenomistajan on viipymättä ja viimeistään 10 työpäiván kuluessa ilmoitettava tuen myöntäneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle sellaisesta tuen saajaa, sitoumusta, maatilaa tai tuettavaa toimintaa koskevasta olosuhteiden muutoksista, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperimisen tai lakkauttamisen. Tässä tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi koko tilán myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle.

7. ASIAKIRJOJEN SÄILYTTÄMINEN

Luonnonhaittakorvauksen ehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan sitoumuskauden päättymisestä.

8. VALVONTA JA SEURAAMUKSET

Viljelijän on annettava vuosittain pinta-alatukia koskevan hakemuksen yhteydessä luvuissa 1.2 ja 2.1 selvitetyle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle maa- ja metsätalousministeriön ja Maaseutuviraston määräämät tiedot ja selvitykset.

Tukea valvovilla viranomaisilla on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tukeen liittyvät asiakirjat ja muutoinikin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, eläimet, viljelmät ja muut tuen kohteena olevat alueet, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastuksessa tulee kuitenkin ottaa huomioon kotirauha.

Tukea voidaan alentaa tai tuki voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos viljelijä on jättänyt noudattamatta sitoumukseen perustuvia tuen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat tuen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus, kesto ja tahallisuus.

Jos noudattamatta jättäminen johtuu tahallisista sääntöjenvastaisuuksista, viljelijä suljetaan luonnonhaittakorvauksen ulkopuolelle kyseisen ja seuraavan vuoden ajaksi.

Jos hakija on saanut tukea perusteettomasti tai enemmän kuin hänelle olisi voitu myöntää, voi tuen myöntänyt viranomainen päättää perusteettomasti tai liikaa myönnetyn määrän takaisin perimisestä.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu tuki peritään takaisin, jos tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet, viljelijä ei ole noudattanut tuen ehtoja, tai hän on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen, tuen saaja kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa tai Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

Jos tuen saajalta peritään takaisin perusteettomasti tai liikaa myönnetty määrä, voidaan takaisin perittävälle määrälle määrätä korkoa kuuden prosentin vuotuisen koron mukaan. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka kuluu maksun ja joko palautuksen tai viljelijälle myöhemmin maksettavan tuen vähennyksen välillä.

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä tai tuki myöntämättä, jos tuen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta.

9. TUEN JULKISUUS

Luonnonhaittakorvausta koskevat tiedot ovat julkisia ja valtiolla on velvollisuus v. 2008 lähtien julkaista luettelo tuensaajista sekä myönnetyn julkisen rahoituksen määrästä.

LIITE 1

TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN LAKISÄÄTEISET HOITOVAATIMUKSET

Tässä esitetyt säädökset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevia säädöksiä.

Täydentävät ehdot

Neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009 (liite II)

Komission asetus (EY) N:o 796/2004 (3 ja 4 artikla)

Ympäristöä koskeva lainsäädäntö

Lintudirektiivi 79/409/ETY 3 artiklan 1 kohta, 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta sekä 4 artiklan 5 kohdan a, b ja d alakohta

Pohjavesidirektiivi 80/68/ETY 4 ja 5 artikla

Puhdistamolietedirektiivi 86/278/ETY 3 artikla

Nitraattidirektiivi 91/676/ETY 4 ja 5 artikla

Luontodirektiivi 92/43/ETY 6 artikla ja 13 artiklan 1 kohdan a alakohta

Kansallinen lainsäädäntö

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

Valtioneuvoston päätös pohjavesien suojelemisesta eräiden ympäristölle tai terveydelle vaarallisten aineiden aiheuttamalta pilaantumiselta (364/1994)

Valtioneuvoston päätös puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyksessä (282/1994)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Metsästyslaki (615/1993)

Metsästysasetus (666/1993)

Eläinten merkintää ja rekisteröintiä koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 92/102/ETY eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (3, 4 ja 5 artikla)

Neuvoston asetus (EY) N:o 21/2004 lammas- ja vuohieläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 ja direktiivien 92/102/ETY ja 64/432/ETY muuttamisesta (3, 4 ja 5 artikla)

Komission asetus 911/2004 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1760/2000 täytäntöönpanosta korvamerkkien, passien ja tilarekisterin osalta (6 ja 8 artikla)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1760/2000 nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottamisesta sekä nautanlihan ja nautanlihatuotteiden pakollisesta merkitsemisestä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 kumoamisesta (4 ja 7 artikla)

Kansallinen lainsäädäntö

MMM 1391/2006 nautaeläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä

MMM 1296/2001 sikojen merkitsemisestä ja rekisteröinnistä

MMM 469/2005 lammas- ja vuohieläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä

Kasvinsuojeluaineita koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 91/414/ETY kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta (3 artikla)

Kansallinen lainsäädäntö

Laki kasvinsuojeluaineista (1259/2006)

Kasvinsuojelusäädöksiin liittyvät läheisesti seuraavat säädökset:

- kemikaalilaki 744/1989 (torjunta-aineen varastointi ja säilytys)

- sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 807/2001 mukaiset ympäristövaaraa ja turvallisuustoimenpiteitä osoittavat merkinnät

- jätelaki 1072/1993

- Työsuojeluun liittyvä lainsäädäntö

Rehuja koskeva lainsäädäntö

Yleinen elintarvikeasetus 178/2002 (15 artikla, rehujen turvallisuus; 17 (1) artikla, vastuut: rehut täyttävät lainsäädännön vaatimukset; 18 artikla, jäljitettävyyden vaatimukset; 20 artikla, rehualan toimijoiden vastuu rehujen turvallisuudesta)

EY-säädöstä 178/2002 sovellettaessa noudatettava EY-lainsäädäntö:

Rehuhygienia-asetus 183/2005

Sivutuoteasetus 1774/2002

Asetus muuntogeenisten organismien jäljitettävyydestä ja merkitsemisestä (1830/2003)

Lisäaineasetus 1831/2003

Päätös rehujen kielletyistä aineksista 2004/217/EY

Kansallinen lainsäädäntö

Rehulaki 86/2008

MMM 41/1999 rehuseoksista

MMM 40/1999 rehuaineista

MMM 10/08 haitallisista aineista, tuotteista ja eliöistä rehuissa.

MMM 43/05 rehun lisäaineista

MMM 712/2008 rehualan toiminnanharjoittamisesta

MMM 60/05 eläinten ruokintaan käytettävistä tuotteista
TSE-asetus 999/2001 (7 artikla, lihaluujauhon käyttökielto ja kalajauhon rajoitettu käyttö)

Maidontuotantotilojen hygieniaa koskeva täydentävien ehtojen lainsäädäntö

Yleinen elintarvikeasetus 178/2002 (14 artikla, elintarvikkeiden turvallisuus; 17 (1) artikla, vastuut: elintarvikkeet täyttävät lainsäädännön vaatimukset; 18 artikla, jäljitettävyyden vaatimukset) 28

EY-säädöstä 178/2002 sovellettaessa noudatettava EY-lainsäädäntö:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 elintarvikehygieniasta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä

Kansallinen lainsäädäntö

Elintarvikelaki 23/2006

MMMa 134/2006 alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista

Tuotantoeläimiltä kiellettyjä aineita ja vieraita aineita koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 96/22 (3, 4, 5 ja 7 artiklat, hormonikielto)

Kansallinen lainsäädäntö

MMMp eräiden lääkeaineiden käytön kieltämisestä tuotantoeläimille (743/1997)

Yleinen elintarvikeasetus 178/2002 (14 artikla, elintarvikkeiden turvallisuus)

Kansallinen lainsäädäntö

Elintarvikelaki (23/2006)

Laki eläinten lääkitsemisestä (617/1997)

MMMa 23/EEO/2002 lääkkeiden käytöstä, luovutuksesta ja määräämisestä

MMMa 13/EEO/2000 tuotantoeläinten lääkityksestä pidettävästä kirjanpidosta

MMMa 1/EEO/2007 vieraita aineista eläimistä saatuissa elintarvikkeissa

Siipikarjan salmonellavalvontaa koskeva lainsäädäntö

Yleinen elintarvike-asetus 178/2002 (14 ja 17 artiklat, elintarvikkeiden turvallisuus)

EY-säädöstä 178/2002 sovellettaessa noudatettava EY-lainsäädäntö:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2160/2003 salmonellan ja muiden tiettyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta

Kansallinen lainsäädäntö

MMMa 1148/EEO/2006 kanojen, broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvontaohjelmasta 1320/2007

Eläintautien ilmoittamista koskeva lainsäädäntö

TSE-asetus 999/2001 (11, 12, 13 ja 15 artiklat)

Neuvoston direktiivi 85/511/ETY (artikla 3)

Neuvoston direktiivi 92/119/ETY (artikla 3)

Neuvoston direktiivi 2000/75/EY (artikla 3)

Kansallinen lainsäädäntö

Eläintautilaki 55/80

MMMp 15/EEO/1998 BSE-taudin vastustamisesta

MMMp 32/EEO/2006 lampaiden ja vuohien TSE-tautien vastustamisesta

MMMa 7/EEO/2004 suu- ja sorkkatautia koskevan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanosta

MMMp 1346/EEO/1995 vastustettavista eläintauodeista ja eläintautien ilmoittamisesta

Eläinten hyvinvointia koskeva lainsäädäntö

Neuvoston direktiivi 91/629/ETY vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista (3 ja 4 artiklat)

Neuvoston direktiivi 91/630/ETY sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista (3 ja 4 (1) artiklat)

Neuvoston direktiivi 98/58/EY tuotantoeläinten suojelusta (4 artikla)

Kansallinen lainsäädäntö

Eläinsuojelulaki 247/1996

Eläinsuojeluasetus 396/1996

MMMa 14/EEO/2002 sikojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMa 1/EEO/2002 kalkkunoiden pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMa 10/EEO/2000 kanojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 3/EEO/1999 biisonien tarhaamiselle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 16/EEO/1999 turkiseläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 30/EEO/1999 ankkujen, myskisorsat mukaan luettuina, ja hanhien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 14/EEO/1998 hevosten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 4/EEO/1997 lampaiden pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 5/EEO/1997 vuohien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 11/EEO/1997 peurojen tarhaamiselle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 14/EEO/1997 nautojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

MMMp 22/EEO/1997 strutsieläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista

LIITE 2

HYVÄN MAATALOUDEN JA YMPÄRISTÖN VAATIMUKSET

Maa- ja metsätalousministeriön asetus suorien tukien täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista (asetus annetaan keväällä 2009).

Tässä esitetyt vaatimukset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia vaatimuksia.

Maaperän suojeleminen eroosiolta

Vesistöjen ja valtaojien varsilla oleville peltolohkoille on jätettävä vähintään 60 senttimetrin levyinen, muokkaamaton piennar, jolle ei levitetä lannoitteita eikä kasvin-suojeluaineita.

Piennarta ei tarvitse jättää, jos

- 1) pellon ja uoman välillä on metsää, tonttimaata, tiealuetta tai muuta aluetta vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle;
- 3) pellon ja uoman välillä on aina vähintään keskimäärin 10 metriä pensaikkoo, jouto- tai kitumaata tai vastaavaa eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle; tai
- 4) pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois esimerkiksi pumppaamalla.

I ja II-luokan pohjavesialueilla hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava kasvipeitteisiä. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa erityisesti syistä, esimerkiksi silloin, kun pellon viljelykuntoa parannetaan torjumalla vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja tai tekemällä lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä. Erityisistä syistä pientareilla voidaan sallia myös rikkakasvien pesäketorjunta rikkakasvihävitteillä. Lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä voivat olla esimerkiksi sala-ojitus, kalkitus sekä valtaojien kaivuu ja perkaus. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain lyhytaikaisen kunnostustoimenpiteen edellyttämässä laajuudessa.

Hoidetut viljelemättömät pellot on pidettävä pääsääntöisesti kasvipeitteisinä tai sängin peittäminä ja niiden kasvusto on uusittava tarvittaessa. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain edellisessä kappaleessa kerrotuissa tapauksissa. Jos lohkolle ei ole ennestään kylvettyä nurmea, nurmikasvusto on kylvettävä 30 päivään kesäkuuta mennessä siten, että käytetään riittävää määrää nurmi- tai heinäkasvien siementä. Nurmi-kasvien siemenseoksessa voi olla mukana myös niittykasvien siemeniä. I- ja II-luokan pohjavesialueilla perustettavan uuden hoidetun viljelemättömän pellon siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia voi olla typensitojakasvin siementä. Typensitojakasveilla tarkoitetaan apiloita, virnoja, sinimailasta, vuohenhernettä mesiköitä ja muita vastaavia kasveja. Viljelijän on pyynnöstä osoitettava siemenseoksen sisältö. Hoidetulla viljelemättömällä pellolla voidaan kasvattaa myös riista-, maisema- ja niittykasveja sekä näiden kasvien seoksia.

Hoidettu viljelemätön pelto voi olla avokesantoa vain tämän luvun toisessa kappaleessa tarkoitettujen erityisten syitten perusteella. Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta ei ole mahdollista poiketa, jos kyseessä on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettava lohko.

Sänkikesannon on oltava edellisen tai sitä vanhemman kasvukauden viljan, öljykasvien, kuitukasvien tai siemenmausteiden sängin peittämää ja muokkaamatonta.

Valtaojien tai valtaojaa suurempien vesiuomien varsilla, tulvanalaisilla alueilla taikka talousvesikaivojen ympärillä sijaitsevien hoidettujen viljelemättömien peltolohkojen on oltava sänkikesantoa, jos ne eivät ole kasvipeitteisiä. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa tämän luvun toisessa kappaleessa tarkoitettujen erityisten syitten perusteella.

Viljelyn pellon hoito

Viljellyllä pellolla tarkoitetaan kasvien tuotantoa varten viljeltyä peltoa, jota viljellään hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen.

Viljelty pelto on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto.

Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30. päivänä kesäkuuta. Jos on kyse alempana luetelluista puutarhakasveista¹⁾, joita ei kylvetä edellä mainittuun päivämäärään mennessä, lohkolle on kylvettävä esikasvi viimeistään 30. päivänä kesäkuuta. Jos lohkolle istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia tai parsakaalia, esikasvia ei tarvitse kylvää. Viljelytapaan kuuluu myös kasvinsuojelusta huolehtiminen, mikä voi tapahtua kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti.

Viljelijän on pyrittävä korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamiseen. Jos pelloilta ei korjata satoa, pellon tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että pellolle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto.

¹⁾ **Puutarhakasvit** Puutarhakasveihin luetaan tässä ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan tässä yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja.

Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maartisokka, raparperi ja parsat. Siemenmausteisiin luetaan muun muassa korianteri, kumina ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika,

etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkeru, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen, ei kuitenkaan kuitunokkonen, punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju. Lääkepajun viljelystä edellytetään sopimusta lääketehaan kanssa.

Viljelykierto

Maatilalla on oltava vähintään kahta eri viljelykasvia tai kahta muuta maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoa. Viljelykiertovaatimuksen täyttää myös yksi viljelykasvi, jos maatilalla on lisäksi yksi muu maatalousmaan hoito tai käyttömuoto. Molempia viljelykasveja tai maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoja on oltava yhtenäinen ala, jonka koko on vähintään 0,05 ha. Hoito- tai käyttömuodoksi ei hyväksytä viljelemätöntä tai tilapäisesti viljelemätöntä alaa.

Viljelykiertovaatimus ei koske kasvihuonealoja eikä maatiloja, joilla on käytössään ainoastaan nurmikasvien tai pitkäikäisten viljelykasvien alaa. Pitkäikäisiin viljelykasveihin luetaan mansikka, herukat, muut hedelmä- ja marjakasvit sekä näiden taimitarhat, vähintään viisivuotiset koristekasvit, leikkovihreä, leikkohavut, punontatar-koitukseen kasvatettavat koristepajut, lyhytkiertoiset energiapuut ja pellolla olevat metsäpuiden taimitarhat.

Hoidetun viljelemättömän pellon hoito

Hoidettu viljelemätön pelto on säilytettävä sellaisessa kunnossa, ettei sen käyttö maataloudellisiin tarkoituksiin vaarannu. Hoidettuja viljelemättömiä pelloja saa hyödyntää taloudellisesti.

Monivuotista viherkesantoa voidaan lannoittaa ainoastaan perustamisen yhteydessä ottaen huomioon mitä lannoittamisesta on säädetty valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) Luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sitoumuksen tehneiden viljelijöiden on lisäksi otettava huomioon mitä lannoittamisesta on määrätty sitoumusehdoissa.

Viherkesannot sekä tarvittaessa avo- ja sänkikesannot, on niitettävä kerran kasvukauden aikana 31 päivään elokuuta mennessä. Luonnonhoitopellot, jotka ovat monivuotisia nurmipeltoja, on niitettävä kerran kolmessa vuodessa.

Edellä mainittuja kesantopelloja on myös hoidettava niittämällä, muokkaamalla, kasvinsuojeluaineilla tai muulla vastaavalla tavalla siten, että rikkakasvien leviä-

minen estyy. Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon rikkakasvien torjunnan onnistumisen lisäksi luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojeleminen. Viherkesannon laidunnus on sallittu, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä. Kesantopellon kasvuston päättäminen voidaan tehdä kemiallisesti tai mekaanisesti 1 päivästä syyskuuta alkaen. Kasvusto voidaan päättää edellä mainittua ajankohtaa aiemmin, jos kesantopellolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja. Kesantopellon muokkaus ja lannoitus on tällöin ajoitettava kylvön yhteyteen.

Niitovelvoitetta ei sovelleta ruokohelven viljelyssä, jos hoidetun viljelemättömän pellon taloudellinen hyödyntäminen energiakäyttöön edellyttää sadonkorjuuta kasvukautta seuraavan vuoden keväällä tai jos on kyse kyseisenä vuonna perustetusta kasvustosta.

Maaperän kunnosta ja ympäristöstä huolehtiminen

Pellolla olevan oljen polttoa on vältettävä. Oljen poltto on sallittu ainoastaan, jos se on välttämätöntä kylvön onnistumisen, hukkakauran ja muiden rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaisien torjunnan kannalta.

Märillä pelloilla ja erityisesti hoidetuilla viljelemättömillä peltolohkoilla on vältettävä raskailla koneilla ajoa maaperän tiivistymisen ehkäisemiseksi.

Hukkakauran leviämisen estäminen

Hukkakauran saastuttamalla peruslohkolla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.

Maaston ominaispiirteiden säilyttäminen

Peltoympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseksi peltoalueiden sisällä sijaitsevat pienet puu- ja pensasryhmät sekä kivisaarekkeet on säilytettävä. Näitä saarekkeitä ei saa raivata pelloksi. Viljelyteknisistä syistä olennaiset viljelyesteet, ei kuitenkaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyypppejä, on yksittäistapauksissa mahdollista poistaa. Tällaisesta poistamisesta ja sen perusteluista on kuitenkin ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle.

Pysyvän laitumen hoito

Jos lohkoja, jotka on ilmoitettu pysyväksi laitumeksi, ei laidunneta, ne on säilytettävä avoimena niittämällä. Niiton ajankohdassa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojeleminen.

Sellaisilta lohkon osilta, joita ei voida niittää, on raivattava vesakko ja puiden taimet tarvittaessa. Viljelijä voi hyödyntää niittojätteen halutessaan. Niittojätettä ei kuitenkaan ole välttämättä korjattava pois laitumelta. Pysyvällä laitumella ei ole eläinten laiduntamisvaatimusta, eikä sen tarvitse olla aidattu alue.